

Københavns byret, retterne i Århus, Odense og Aalborg, fra Den danske Dommerforening, foreningen af dommerfuldmægtige i Danmark, ministeriet for skatter og afgifter og advokatrådet.

Lovforslaget vil ikke medføre administrative eller økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede § 10, stk. 2, der supplerer reglen i skiftelovens § 10, stk. 1, om udlæg til dækning af begravelsesomkostninger, svarer til lovudkastets § 10, stk. 3, i skiftelovsudvalgets betænkning.

Efter skiftelovens § 10, stk. 1, kan skifteretten, når der i et dødsbo ikke findes midler til at dække andre udgifter end begravelsesudgifterne, straks udlægge, hvad der findes i boet, til den, som har bekostet eller vil bekoste begravelsen. Hvis boets aktiver overstiger begravelsesudgifterne, og boet ikke kan udleveres til ægtefællen til hensidde i uskiftet bo eller udtages efter skiftelovens § 62 b, stk. 2, må der foretages en egentlig bobehandling. Er aktiverne af så ringe værdi, at de ikke vil kunne dække udgifterne ved en bobehandling, vil en offentlig skiftebehandling imidlertid ikke have noget rimeligt formål. Efter forslaget vil skifteretten i sådanne tilfælde kunne udlægge overskydende aktiver af ringe værdi til den eller dem, som bekoster eller vil bekoste begravelsen, til afdødes efterladte eller til statskassen.

Hvis afdøde ikke efterlader sig livsarvinger eller ægtefælle og ikke har oprettet testamente, ville arven under en egentlig skiftebehandling skulle fordeles blandt afdødes søskende eller deres livsarvinger, eller eventuelt afdødes forældres søskende, og undertiden med halvdelen til en førsteafdød ægtefælles arvinger efter arvelovens § 7, stk. 2. Dette vil ofte kræve et besværligt og omfattende eftersøgningsarbejde. Bestemmelsen finder derfor efter forslaget også anvendelse i tilfælde, hvor værdien af aktiverne står i åbenbart misforhold til omfanget af det arbejde, som en bobehandling vil kræve.

Skifteretten er efter forslaget frit stillet med hensyn til, om den vil udlægge de overskydende aktiver til den eller dem, som bekoster eller vil bekoste begravelsen, til afdødes efterladte, dersom disse ikke bekoster begravelsen, eller til statskassen. Udtrykket »efterladte« sigter såvel til afdødes slægtninge som til andre nærtstående personer, f. eks. en samlever eller en nær ven eller veninde.

Udlæg til statskassen tænkes anvendt i tilfælde, hvor afdøde ikke efterlader sig nærtstående personer.

Skifterettens afgørelse af, om der skal ske udlæg efter bestemmelsen, må træffes på grundlag af en konkret vurdering af, hvilken bobehandling der kunne komme på tale, aktivernes størrelse og art og de foreliggende oplysninger om de interesserede i boet. I tvivlstilfælde bør skifteretten indkalde eller orientere de kendte arvinger, særlig livs- og testamentsarvinger, således at de får mulighed for at ytre sig, inden der træffes afgørelse. Er betingelserne for privat skifte opfyldt, vil udlæg efter § 10, stk. 2, i almindelighed ikke komme på tale. Det skal i øvrigt fremhæves, at skifterettens afgørelse er juridicel og kan kæres til landsretten.

I lighed med hvad der gælder ved begravelsesudlæg efter den gældende bestemmelse i skiftelovens § 10, stk. 1, vil udlæg af boets aktiver efter den foreslåede bestemmelse ikke medføre overtagelse af gældsansvaret efter afdøde.

Også med hensyn til den skatte- og afgiftsmæssige stilling vil udlæg efter den foreslåede bestemmelse være sidestillet med begravelsesudlæg efter skiftelovens § 10, stk. 1. Efter lovforslagets § 2 skal reglerne i kildeskattelovens § 14, stk. 9, således også gælde udlæg efter den foreslåede § 10, stk. 2, ligesom der efter lovforslagets § 3 ikke skal beregnes arveafgift ved sådanne udlæg.

Den som *stk. 3* foreslåede bestemmelse sigter på tilfælde, hvor et bo, der er udlagt efter den nye bestemmelse i § 10, stk. 2, genoptages, fordi der senere fremkommer aktiver, som man ikke var bekendt med på udlæggets tidspunkt. Det kan eksempelvis dreje sig om kontanter, en bankbog eller værdipapirer, som findes under oprydning på afdødes bopæl, eller om et tilgodehavende fra en tidligere arbejdsgiver.

Den forenkling af skiftebehandlingen, som tilsigtes med den foreslåede § 10, stk. 2, samt hensynet til den, som i god tro har modtaget udlægget, bør efter justitsministeriets opfattelse medføre, at udlæg efter § 10, stk. 2, som udgangspunkt ikke skal indgå i boet under en sådan senere genoptagelse af bobehandlingen. Bestemmelsen i *stk. 3, 1. pkt.*, er udformet i overensstemmelse hermed. Bestemmelsen omfatter også tilfælde, hvor et bo, der er udlagt til dækning af begravelsesomkostninger efter den gældende bestemmelse i § 10, stk. 1, genoptages på grund af senere fremkomne aktiver. Dette vil dog ikke medføre nogen realitetsændring i forhold til den gældende ordning. I praksis anvender man i sådanne tilfælde i dag den fremgangsmåde enten at medtage de midler, der er